

Bài văn mẫu Phân tích bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo Văn 11 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Bài văn mẫu số 1: Phân tích bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo

Còn điều gì đau đớn và xót xa hơn khi ta vẫn hiện hữu trong cộng đồng, nhưng lại bị chính cộng đồng đó ruồng rẫy, bỏ mặc, đó là bi kịch đau xót nhất của con người – bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người. Bằng ngòi bút sắc sảo của một nhà văn hiểu đời và hiểu người, Nam Cao đã tái hiện chân thực, đầy xúc động bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của nhân vật Chí Phèo trong tác phẩm cùng tên.

Mở đầu ta không thấy chân dung bất cứ ai, chỉ có tiếng chửi là văng vẳng vang lên ngay từ đầu tác phẩm. Vì sao mà người đó phải chửi? Vì sao tiếng chửi lại cay nghiệt, phần uất đến vậy? Đó chính là tiếng chửi của Chí Phèo sau khi đi uống rượu say về, hấn chửi trời, chửi đời, rồi chửi làng Vũ Đại, chửi những đứa không chửi nhau với hắn, ngay cả người đẻ ra hắn cũng không hân ngại chửi. Nhưng chỉ có một mình Chí độc thoại, không có bất cứ ai đáp lại vì nghĩ Chắc nó trừ mình ra. Thành thử ra chỉ có tiếng chó sủa hòa với tiếng một kẻ say đang chửi. Bi kịch của Chí ngay từ đầu đã được tác giả khơi mở. Để rồi sau đó ngược về quá khứ, thấy được những bi kịch nối dài cuộc đời Chí Phèo, mà bi kịch sau bao giờ cũng đau đớn, khổ sở hơn bi kịch trước.

Chí Phèo ra đời ở một cái lò gạch cũ cũ hoang, được một anh thả uống lươn mang về nuôi. Ngay từ khi sinh ra Chí đã bị người mẹ đẻ của mình cự tuyệt quyền sống, quyền được làm người. Dù được cứu nhưng Chí cũng phải sống lang thang hết nhà này đến nhà khác. Cuộc đời Chí không nhà không cửa, không cha không mẹ, không họ hàng thân thích, không tác đất cắm dùi... (Nguyễn Hoàng Khung). Từ khi sinh ra cuộc đời Chí đã là một bi kịch.

Khi lớn lên, là một anh nông dân khỏe mạnh, Chí đi làm thuê cho gia đình Bá Kiến, Chí hiền như đất, nhưng lại liên tục bị bà ba gọi lên bóp chân, trong lòng Chí chỉ thấy nhục, người ta không thích những thứ người ta khinh. Nhưng Chí lại bị con quỷ dâm dăng Bá Kiến bắt gập, hắn ta đã tống Chí vào nhà tù thực dân cho thỏa nỗi ghen tuông. Bi kịch thứ hai đổ áp xuống đầu Chí. Nhà tù thực dân với những ngón đòn độc ác, dã man đã biến Chí thành người khác hẳn, từ một người lương thiện Chí biến thành kẻ lưu manh: cái răng cạo trắng hớn, cái mắt gờm gờm,... khiến ai cũng phải sợ hãi. Hắn uống rượu say, đến nhà Bá Kiến rạch mặt ăn vạ và cuối cùng trở thành tay sai cho Bá Kiến. Hắn làm mọi việc mà Bá Kiến sai khiến, hắn đã phá vỡ hạnh phúc biết bao gia đình làm chảy máu và nước mắt bao nhiêu người lương thiện. Chí Phèo chìm sâu vào hơi men, nhân tính và nhân hình ngày càng bị chìm xuống đáy. Chẳng ai còn nhận ra anh Chí Phèo hiền lành như đất của ngày xưa. Cuộc đời Chí trải qua hết cơn say này đến cơn say khác: Từ đây, hắn bao giờ cũng say. Những cơn say của hắn tràn cơn này qua cơn khác [...] thức dậy hãy còn say, đập đầu, rạch mặt, chửi bới, dọa nạt [...] Chưa bao giờ hắn tỉnh [...] Có lẽ hắn cũng không biết rằng hắn là con quỷ dữ của làng Vũ Đại đã tác quái cho bao nhiêu dân làng. Đời Chí Phèo trượt dài trên vũng lầy ấy. Giá thử Chí Phèo vẫn tiếp tục say, vẫn tiếp tục rạch mặt ăn vạ thì có lẽ Chí cũng tự quên đi bi kịch của chính mình. Nhưng không, Chí Phèo đã gặp ánh sáng của đời mình – Thị Nở, người đã khiến Chí nhận ra bi kịch của chính mình mà bấy lâu nay hắn cố tình không nhận ra hoặc hơi men đã khiến hắn quên mất.

Trước khi gặp Thị Nở, Chí Phèo không ý thức được bị kịch của đời mình. Nhưng khi gặp thị Nở, nhận được sự quan tâm, chăm sóc đầy ân tình mà rất đỗi giản dị, đã làm thức dậy bản chất lương thiện trong Chí Phèo. Buổi sáng sau hôm gặp Thị Nở, lần đầu tiên trong suốt bao năm Chí nghe thấy những âm thanh quen thuộc của sự sống: tiếng chim hót, tiếng người ta đi chợ,... âm thanh thân thương và ấm áp quá. Âm thanh ấy gợi về trong Chí những ngày xưa bình dị, khi Chí còn là một người bình thường, với những mong ước giản đơn. Chí giật mình trở về hiện tại nhận thấy hiện tại và tương lai cô độc, đói rét. Chí rùng mình sợ hãi. Đặc biệt khi thị Nở mang bát cháo hành sang cho chí, bằng những cử chỉ ân cần mà hết sức tự nhiên, Chí Phèo thực sự xúc động, hấn thấy mắt mình ướt ướt. Tình yêu thương ấy đã giúp phục sinh con người vốn tưởng đã trở thành con quỷ, đã trở nên tha hóa nay phần nhân tính đã trở về. Trong Chí cũng thức dậy khao khát được làm hòa với mọi người, được làm người lương thiện. Bằng ngòi bút phân tích tâm lí đặc sắc, độc đáo Nam Cao đã nhận ra phần bản chất đẹp đẽ nhất của người nông dân sẽ không bị hủy diệt dù họ có bị vùi dập, tàn phá về thể xác.

Nhưng còn gì đau đớn hơn, khi Chí đã sẵn sàng quay trở lại ngưỡng cửa của một con người bình thường, làm người lương thiện thì định kiến tàn nhẫn đã đóng sầm cánh cửa hi vọng của Chí. Chí bị cự tuyệt quyền làm người một cách đau đớn, phũ phàng. Lời bà cô chính là điển hình cho cực định kiến, đẩy Chí vào con đường tuyệt vọng : đàn ông đã chết hết cả rồi hay sao mà phải lấy một thằng không cha, không mẹ chi biết rạch mặt ăn vạ. Hạnh phúc mong manh vừa hé mở thì đã bị xã hội độc đoán bóp nghẹt. Bị kịch lần này đau đớn hơn, khổ sở hơn bởi Chí đã ý thức được bị kịch của chính mình, Chí tỉnh táo để nhận ra rằng ngay cả khi bản thân sẵn sàng thay đổi để hòa nhập với cộng đồng thì họ vẫn chặn đứng Chí. Bởi vậy, Chí chỉ còn một cách duy nhất đó là giết tên đã gây nên bị kịch cho mình và tự giết chính mình. Chí chết đi, để giết chết nhân hình tha hóa, để giữ lại phần nhân tính đã thức tỉnh.

Bị kịch cuộc đời Chí là do nhà tù thực dân, là do xã hội với những định kiến lỗi thời và cũng là do chính bản thân Chí. Với bị kịch bị cự tuyệt làm người một lần nữa Nam Cao khắc sâu hơn nỗi đau của người nông dân khi bị đẩy đến bước đường cùng. Đồng thời cũng cho thấy niềm tin của tác giả vào sự cảm hóa và bản chất người trong mỗi chúng ta. Qua đây cũng cho thấy tài năng nghệ thuật bậc thầy của Nam Cao.

Bài văn mẫu số 2: Phân tích bị kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo

Nhân vật Chí Phèo trong truyện ngắn cùng tên của Nam Cao là kiệt tác của dòng văn học hiện thực Việt Nam. Chí Phèo đại diện cho những người nông dân cùng cực bị đẩy đến đáy cùng của xã hội. Những tưởng cuộc đời Chí sẽ chìm trong đêm tối nhưng sau khi gặp thị Nở Chí đã hồi sinh kiếp sống làm người. tuy nhiên éo le thay bởi định kiến của bà cô thị cũng là của toàn xã hội đã gây bị kịch bị cự tuyệt làm người cho Chí thật đau đớn, xót xa để lại cho độc giả nhiều ám ảnh bởi tiếng kêu “Ai cho tao lương thiện? Làm thế nào cho mất được những mảnh chai trên mặt này?”

Nam Cao thật tài tình khi đã khắc họa được tâm phức tạp của nhân vật khi bị thị Nở từ chối với những diễn biến tinh vi nhất bằng độc thoại bên trong, hành động bên ngoài và lời kể lời bình của tác giả... , đây là đoạn văn của đỉnh cao cho sự co rút thắt câu chuyện cũng là nút thắt trong cuộc đời nhân vật để cho hấn một lối thoát tất yếu cho bị kịch bị cự tuyệt làm người.

Năm ngày bên thị thật bình yên hạnh phúc tưởng rằng cuộc đời Chí được hoàn lương từ giây phút ấy nhưng thị lại là một người đàn bà dở hơi, ngẩn ngơ đem câu chuyện tình của mình xin ý kiến bà cô một người mang trong mình những định kiến xã hội không tốt về Chí. Bà cô già vẫn chưa có chồng thấy thị hỏi thì bật cười tưởng đùa nhưng khi biết tất cả sự thật lại hoảng hốt và cảm thấy nhục cho ông cha nhà bà, bà chua xót, uất ức cho bản thân đã dùng những lời lẽ cay độc xia xói vào mặt thị. “Bà gào lên như con mẹ đại”, “Có lấy thì lấy ai chứ, đàn ông chết hết cả rồi hay sao, mà lại đâm đầu lấy một thằng không cha không mẹ. Ai lại lấy một thằng chỉ có một nghề là đi rạch mặt ăn vạ”. Thị nổi giận đùng đùng sang nhà nhân ngãi chút tắt thắp những lời lẽ cay độc ấy vào mặt hấn rồi “ngoay ngoáy cái mông đít đi ra về”. Vậy là con đường hoàn lương của Chí vừa được hé mở đã nhanh chóng đóng sầm lại bởi định kiến xã hội tàn bạo không cho Chí cơ hội để trở lại làm người lương thiện, chân chính.

Chí đau đớn và thất vọng khi bị thị Nở chối từ. Hấn cứ ngồi ngẩn người, ngẩn mặt không nói gì. Điều đó cho thấy Chí đã hiểu về thói đời và cảnh ngộ của mình. Hấn nghĩ thấy mùi cháo hành đây là một chi tiết độc đáo được lặp lại bởi đó là dư vị tình thương ít ỏi mà Chí đang rất cần. Tại sao nó lại chỉ xuất hiện “Thoảng một cái” trong lúc này như để trừu người, chọc tức Chí. Hấn muốn níu giữ hương vị ấy, níu giữ tình người còn sót lại dù chỉ chút ít nên khi thị quay đi thì “Hấn sừng sốt đứng lên gọi lại... hấn đuổi theo thị nắm lấy tay” nhưng lại bị “Thị gạt ra, lại giúi thêm cho một cái. Hấn lăn khèo xuống sân” nỗ lực níu giữ đến cuối cùng cho con đường hoàn lương bởi chỉ có thị mới có thể mở đường cho hấn, thị là cầu nối cho hấn đặt chân lên nhịp cầu hi vọng nhưng một lần nữa hấn lại bị hấn hủi, ruồng bỏ phũ phàng, người đàn bà cho hấn tình thương và hạnh phúc, đặt trọn niềm tin và hi vọng nay cũng “dướn cái môi vĩ đại mà ném vào mặt hấn bao lời chửi mắng”. Như thế Chí Phèo thật sự rơi vào bi kịch tình thân đau đớn, hấn đã bị xã hội cự tuyệt quyền làm người.

Từ tận cùng của nỗi đau là sự phẫn uất và tuyệt vọng. Điều đó được thể hiện rõ trong suy nghĩ và hành động cuối cùng của nhân vật. Cũng như bao lần trước “đã lăn ra thì hấn phải kêu” phải uốn, phải đập đầu rạch mặt ăn vạ nhưng “tức quá, càng uống lại càng tỉnh ra. Tỉnh ra, chao ôi, buồn!” hấn không nghĩ thấy mùi rượu sặc sụa nhưng lại “thoang thoang thấy hơi cháo hành”. Hơi cháo hành tình người lần thứ ba được nhắc đến làm cho lương tri Chí trở dậy mạnh mẽ để rồi “hấn ôm mặt khóc rưng rức”. Đã bao lâu rồi hấn mới có được cử chỉ và giọt nước mắt của con người. Từ hi vọng đến tuyệt vọng, khởi đầu là giọt nước mắt cảm động hạnh phúc khi bung bát cháo hành trên tay và kết thúc cũng là giọt nước mắt đau khổ khi bị thị Nở bỏ rơi. Cuộc đời thật nhẫn tâm khi cho người ta hy vọng rồi lại ném vào trong tuyệt vọng, cuộc đời cũng thật tàn ác khi mở đường cho Chí hoàn lương làm người tử tế rồi lại biến Chí trở thành con quỷ tàn ác nhất ngay cả với chính mình.

Nỗi tuyệt vọng dâng đến đỉnh điểm tột cùng của căm uất với hành động kết thúc “Hấn ra đi với một con dao ở thắt lưng”. Cũng như mọi lần hấn vừa đi vừa chửi và dọa giết “nó”. Nó trong suy nghĩ ban đầu của Chí chính là thị “Hấn phải tự đến nhà con đĩ Nở kia. Để đâm chết cả nhà nó, đâm chết cái con khộm già nhà nó” nhưng không biết vì điều gì mà hấn lại xông xông vào nhà cụ Bá. Dường như lúc này Chí không còn là một tên say rượu mà hấn đang rất tỉnh táo, chỉ có khi tỉnh táo thật sự mới có thể cảm nhận được nỗi đau đến vô cùng và hiểu rõ tội ác của kẻ thù đã hủy hoại đời hấn. Chí Phèo đã “trợn mắt chỉ tay” vào mặt Bá Kiến vênh vênh cái mặt kiêu ngạo mà khẳng định: “Tao đã bảo là tao không đòi tiền” mà đồng dặc đòi làm người lương thiện, đòi lại bộ mặt người đã bị vằm nát của mình. Tiếng kêu thống thiết trước khi giết Bá Kiến và tự kết liễu đời mình đòi quyền làm người, đòi được sống trở lại ngay cả khi đang khi đang thở ở đoạn cuối tác phẩm: “Ai cho tao lương thiện? Làm thế nào cho mắt được những mảnh chai trên

mặt này? Tao không thể làm người lương thiện nữa. Biết không! Chỉ còn một cách...biết không! Chỉ còn một cách là...cái này biết không!” Lời nói của Chí đánh thép đầy căm uất và phẫn nộ, tiếng hét lên từ bi kịch của nỗi đau và hình ảnh hằn giầy đàn đạch giữa bao nhiêu là máu tươi để lại ám ảnh cho người đọc bởi điều đó thể hiện cho một chân lí giọt nước đã tràn ly, tức nước thì vỡ bờ đó là điều tất yếu.

Cái chết của Chí Phèo là hành động minh chứng cho sự khủng hoảng và bế tắc, tuyệt vọng không lối thoát, nó là kết quả cho sự hồi sinh và thức tỉnh của Chí, đó cũng là con đường duy nhất để Chí được làm người lương thiện bởi chỉ có kết thúc được những tháng ngày của quỷ dữ mới có thể bắt đầu để sống đúng nghĩa cuộc đời mình. Chí chết về ý thức nhân phẩm đã trở về, Chí không thể chấp nhận kiếp sống của thú hoang đành đóng cánh cửa cuộc đời này lại để mở ra cuộc sống mới ở kiếp làm người sau. Hoàn cảnh của Chí Phèo phản ánh một hiện thực mâu thuẫn, xung đột gay gắt của người nông dân với bọn địa chủ cường hào ở nông thôn Việt Nam trước cách mạng tháng Tám. Cái chết của Chí cảnh cáo cho xã hội phong kiến nửa thuộc địa nếu không thay đổi sẽ không biết còn có bao nhiêu người như Năm Thọ, Binh Chức, Chí Phèo rồi còn những Chí Phèo con bản sao của Chí Phèo bỏ chưa ra đời. Nam Cao cũng chỉ ra một chân lí khách quan trong xã hội mà Karl Marx từng nói: “Ở đâu có áp bức, ở đó có đấu tranh”.

Nam Cao với tấm lòng của nhà nhân đạo chủ nghĩa đã lựa cho Chí Phèo một lối thoát cho con đường hoàn lương hợp lí nhất. Chí Phèo không những được kể lại bằng ngôn ngữ của tác giả mà còn cả ngôn ngữ của các nhân vật khác như thị Nở, bà cô thị hay dân làng Vũ Đại. Nghệ thuật khắc họa tâm lí nhân vật được nhà văn tái bút thành công. Qua bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Nam Cao muốn đặt câu hỏi lớn về quyền sống và quyền làm người: làm thế nào để con người sống đúng nghĩa làm người trong một xã hội phi nhân tính chỉ toàn sự chà đạp, lừa dối và bất công như thế? Câu hỏi ấy vẫn còn là những suy tư trăn trở trong lòng độc giả mà bấy lâu nay vẫn chưa có câu trả lời thỏa đáng. Liệu rằng có một kết thúc khác cho truyện ngắn “Chí Phèo” được không?

Như vậy bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo được Nam Cao thể hiện rất sinh động, cuốn hút để lại người đời nhiều suy ngẫm. Cái chết của Chí và tiếng hét đòi làm người lương thiện sẽ ám ảnh mãi trong lòng độc giả bởi Chí Phèo là đại diện tiêu biểu cho tầng lớp nông dân với mâu thuẫn giai cấp trong lòng xã hội cũ, nhà văn đã phản ánh sự cùng cực không lối thoát của họ bằng ngòi bút hiện thực sắc sảo và sự cảm thông xót thương chân thành.

Bài văn mẫu số 3: Phân tích bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo

Khi Chí Phèo: "Ngật ngưỡng bước ra từ những trang sách của Nam Cao, thì người ta liền nhận ra rằng đây mới là hiện thân đầy đủ những gì gọi là khôn khổ, tủi nhục nhất của người dân cày ở một nước thuộc địa, bị cào xé, bị hủy hoại từ nhân tính đến nhân hình. Chị Dậu bán con, bán chó, bán sữa nhưng chị vẫn còn được là con người. Chí Phèo phải bán cả diện mạo và hồn của mình để trở thành con quỷ dữ". (Nguyễn Đăng Mạnh). Trong muôn vàn nỗi khôn khổ tủi nhục mà Chí đã nếm trải, không thể không chú ý đến cái bi kịch bị cự tuyệt quyền làm người của y.

Đó cũng là chủ đề xuyên suốt tạo nên giá trị nhân đạo, giá trị hiện thực của tác phẩm Chí Phèo.

"Bi kịch là tình cảm éo le đầy đau thương, bế tắc chưa có lối thoát mà còn người phải chịu đựng". Hiểu theo nghĩa ấy, số phận Chí Phèo là một chuỗi dài bi kịch mà bi kịch sau bao giờ cũng đau đớn hơn bi kịch trước. Nhiều người khẳng định, Chí xuất hiện sau tiếng chửi, điều ấy đúng! Nhưng có lẽ chưa đủ. Nam Cao thường giới thiệu với người đọc ở giai đoạn quan trọng nhất của số phận nhân vật. Đọc những dòng đầu tiên của tác phẩm, độc giả thấy xuất hiện một nhân vật chưa nêu tên, dường như chỉ có một hành động, một cuộc độc thoại. Nhờ biện pháp nghệ thuật tăng cấp như những câu văn ngắn, nhịp văn vấp vấp tưởng chừng như các câu văn bị xó rách, bị cắt vụn mà người đọc có cảm giác được chứng kiến tận mắt sự quẫn quai của Chí trong cơn đau bị cự tuyệt quyền làm người. Chí chửi trời (đấng tối cao của muôn loài), Chí chửi làng "cái cộng đồng gần gũi, thiêng liêng của con người"... Nhưng không ai lên tiếng cả. Người ta không lên tiếng vì người ta không công nhận Chí là người. Cả làng Vũ Đại không ai hiểu Chí, giá có một người để chửi nhau, có lẽ Chí còn đỡ khổ. Bởi vì người ta sống – dù là để chửi nhau cũng không thể chửi một mình. Chí chỉ còn biết chửi người để ra y. Chửi người để ra mình thì cũng là chửi chính bản thân mình. Tiếng chửi của Chí thể hiện sự vật vã, dẫu là vô ý thức, để tìm căn nguyên của đau khổ. Nhưng khôn khổ thay. Chí càng bế tắc. Giá như ngày ấy ở làng Vũ Đại có một người lên tiếng cũng như sau đó, thị Nở "Không chỉ biết cho mà còn biết giữ"... giá như... giá như... chỉ cần một lần giá như xảy ra, chỉ cần một trong hàng nghìn người làng Vũ Đại coi Chí là người thì tấn bi kịch của đời Chí sẽ không có cơ hội xảy ra. Nhưng chuyện gì đã xảy ra thì nó đã xảy ra. Nam Cao ngược dòng thời gian trở lại với quá khứ để dẫn dắt người đọc, giúp họ thấu hiểu quá trình bị cự tuyệt quyền làm người từ thấp đến cao của Chí, đồng thời ông cũng chỉ rõ căn nguyên dẫn Chí đến tình trạng ấy.

Chí là "một đứa con hoang", "một anh đi thả ống lươn một buổi sáng đã thấy hấn trần truồng và xám ngắt trong cái váy đụp để bên một lò gạch bỏ không; anh ta rước lấy và mang cho một người đàn bà góa bụa". Năm từ "một" tồn tại trong câu văn dài, dường như đã báo trước cuộc đời cô độc triền miên của Chí. Ngay từ khi cất tiếng khóc chào đời. Chí đã bị người mẹ, người đời cự tuyệt quyền làm người. Chí trở thành kẻ không cha, không mẹ, cũng may cho đời Chí, có lẽ vì lớn lên cùng những người lao động. Chí trở thành anh canh điền khỏe mạnh, biết tự trọng, "biết không thích những cái gì mà người ta khinh". Anh khát khao có "một gai đình nho nhỏ, chông cuốc mướn cày thuê, vợ dệt vải". Nhưng đời đã không dành cho Chí cái àm anh có thể với trong tầm tay.

Một cơn ghen vu vơ của Bá Kiến đã đẩy Chí vào tù. Cái thế lực phong kiến cấu kết với nhà tù thực dân tước bỏ quyền tự do của Chí gần bảy – tám năm. Đây là lần thứ ai Chí bị cự tuyệt quyền làm người. Nhà tù đã biến Chí thành con người khác. "Hắn về lần này trông khác hẳn". Quyền làm người của Chí đã bị cự tuyệt bởi nhà tù đã cướp đi của y một phần nhân hình. Ở tù ra trông hấn như một thằng "săng đá" (lính tầy), đầu trọc lóc răng cạo trắng hớn, mặt đen lại rất "cong cong" — "càng càng" thì còn ra cái mặt người. "Hắn mặc quần nái đen với cái áo tây vàng, cái ngực phanh ra đầy những nét chạm trổ phượng với một ông tướng cầm trùy trông gớm chết". Đó là hình dạng của kẻ côn đồ, hung hãn chỉ biết gây gỗ, đâm chém, về làng hôm trước, hôm sau. Chí đã uống rượu say nhè, điên cuồng lao vào trả thù Bá Kiến bằng cách ăn vạ, chửi đổng. Nếu như trả thù là cái quyền thông thường (oán thì trả oán, ân thì trả ân) thì Bá Kiến lại cũng đã khéo léo tước luôn quyền ấy của Chí. Không trả được thù, Chí lại từng bước trở thành tay sai cho kẻ thù, trở thành công cụ mù quáng của Bá Kiến. Hắn chỉ còn biết rạch mặt, ăn vạ để đòi tiền, để đâm chém những ai không cùng phe cánh với chính kẻ thù. Từ đó, hắn chìm trong cơn say, hấn ăn trong lúc say, ngủ trong lúc say và đánh nhau trong cơn say, "Hắn đã phá tan bao nhiêu gia đình, đập vỡ bao nhiêu hạnh phúc, làm chảy máu và nước mắt bao nhiêu người lương thiện". Cứ như thế đời hắn trượt dài. Nhìn vào mặt hắn, người ta không biết hắn bao nhiêu tuổi.

Đời hắn đã xem như đời bỏ đi, nhân hình bị hủy hoại, nhân tính bị xói mòn. Cả làng Vũ Đại đều tránh mặt, mỗi lần hắn qua. Ngay bản thân hắn cũng đã quên sự có mặt của hắn ở trên đời. Có thể nói trước khi gặp thị Nở, Chí đã bị cự tuyệt quyền làm người đến cao độ. Nhưng có lẽ hắn không nhận ra điều ấy hoặc nhận ra một cách vô thức, không tìm thấy lối thoát. Chí đành phải dấn thân vào cuộc đời say rượu, chửi đổng, ăn vạ, đâm thuê, chém mướn.

Người ta sẽ đỡ khổ, nếu không biết mình sống trong cái khổ. Người ta sẽ đỡ đau đớn khi bị tước quyền làm người mà không hề hay biết. Trước khi gặp thị Nở, Chí Phèo chưa nhận thức được tấn bi kịch của đời mình. Chí đâu có biết cái cách người ta sản sinh ra hắn là tước đoạt dần quyền làm người của hắn. Đúng lúc Chí dấn thân đến chỗ tột cùng của sự tha hóa, đúng lúc người ta tưởng Chí sẽ triển miên trong cuộc đời một con quỷ dữ thì Nam Cao đã phát hiện trong chiều sâu tâm linh nhân vật một đốm lửa nhỏ nhói bùng sáng. Chí ao ước trở thành làm người lương thiện. Vai trò, vị trí của thị Nở trong tác phẩm là rất quan trọng. Con người "dở hơi, xấu ma chê quỷ hờn", lại là nguồn sáng duy nhất ở làng Vũ Đại có thể chiếu sáng cõi đời tăm tối của Chí. Cơ thể đàn bà của thị không khơi gợi bản năng thú vật ở y. Tình thương của thị đã khơi dậy cái tính người mà lâu nay Chí đã đánh mất. Sau cuộc tình ngắn ngủi với thị Nở. Chí nghe được âm thanh của cuộc sống mà lâu nay hắn không để ý. Sau bao nhiêu năm, bây giờ hắn mới nghe thấy tiếng chim hót, ngoài kia vui vẻ quá, tiếng cười nói của người đi chợ, tiếng thuyền chài gõ mái chèo đuổi cá. Những âm thanh đầy gợi nhớ trong Chí những ước mơ rất người đã có từ thuở xa xưa. Lần đầu tiên Chí cảm thấy buồn, rồi hắn "sợ tuổi già, đói rét, ốm đau và cô độc – cô độc còn sợ hơn đói rét và ốm đau". Bát cháo hành của thị Nở đã đánh thức trong Chí những tình cảm lạnh mạnh. Ăn cháo mà hắn thấy mắt ướt ướt. Chỉ cần một sự thương yêu – dù là tình yêu của kẻ dở hơi, của một người con giá quá lứa lỡ thì, có dòng giống mã hủi, cũng đủ làm sống lại bản tính người đã chết. Sức cảm hóa của tình thương thật vô biên. Nam Cao đã thực sự hóa thân vào nhân vật để cảm thông, để chia sẻ những giây phút hạnh phúc rất người của Chí. Thế là sau hơn hai mươi năm bị cự tuyệt quyền làm người. Chí Phèo đã tự tìm cho mình con đường trở lại làm người. Chí đã tạo ra chiếc cầu nối để làm hòa với thế giới người. Chiếc cầu nối ấy chính là thị Nở. Thị có thể sống chung với hắn thì làng Vũ Đại cũng có thể chấp nhận hắn. Nhưng bi kịch và đau đớn thay cho Chí. Thị Nở không thể gắn bó với Chí. Vì theo bà cô Thị, "đàn ông đã chết hết cả rồi hay sao mà phải lấy một thằng không cha, không mẹ chi biết rạch mặt ăn vạ".

Thế là một chút hạnh phúc nhỏ nhoi Chí đã có ở trong tay một lần nữa lại bị ý thức xã hội tước đoạt. Thị Nở là chiếc cầu vồng sau cơn mưa, Chí đau đớn nghĩ ra rằng chẳng có chiếc cầu nào đưa Chí trở về với cuộc sống con người nữa. Xã hội với quan niệm tàn nhẫn đã cự tuyệt đến cao độ quyền được sống, được làm người của Chí. Không ai cho Chí làm người lương thiện, kể cả khi Chí đòi làm người lương thiện. Chí không thể xóa được những vết sẹo đã vạch lên trên mặt mình, Chí đau xót cảm thấy: "Không được nữa rồi chỉ còn cách này". Chỉ còn cách chết trong, hơn sống đục. Chí đã nói những câu cuối cùng "đòi lương thiện" với Bá Kiến và cũng là tự nói với bản thân mình. Hành động giết Bá Kiến và tự sát của Chí cho người đọc thấy cuối cùng rồi Chí cũng trả được mối thù. Nhưng cái giá phải trả của Chí là quá đắt. Cái chết của Chí là lời tố cáo mạnh mẽ đối với xã hội vô nhân, là lời kêu cứu khẩn thiết về quyền làm con người.

Chí chết, mồm ngáp ngáp trong vũng máu, nhưng Chí không tuyệt tự. Sức sống, sức mở và giá trị điển hình của nhân vật này là vô biên. Chí không chỉ đại diện cho nỗi khổ của người nông dân thời kì nước ta còn sống trong vòng nô lệ. Chí còn đại diện cho cái phần khùng điên khuất tối mà sinh ra trên cõi đời này, ai cũng có thể, nếu không biết tự kiểm chế và nếu bị các thế lực hắc ám "nuôi dưỡng".

Bi kịch cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo do nhiều căn nguyên. Có căn nguyên từ xã hội cũng có căn nguyên từ bản thân Chí. Khi quyền con người còn bị xúc phạm thì bi kịch của đời Chí Phèo còn được nhắc đến như một nỗi đau của toàn nhân loại.

CLICK NGAY vào nút **TẢI VỀ** dưới đây để tải các bài văn mẫu: Phân tích bi kịch cự tuyệt quyền làm người của Chí Phèo Văn lớp 11 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.